

POJAM I SUŠTINA PRIHODA

Dok rashodi predstavljaju svako smanjenje vrednosti sredstava iz poslovanja preduzeća bez ikakvih mogućnosti da se ona povrate, prihodi su svako povećanje sredstava iz poslovanja preduzeća, i nemaju obavezu da se vrate. Zato se prihodi mogu izjednačiti sa primanjem novca u preduzeće, ali se rashodi nikako ne smeju izjednačiti sa izdavanjem novca iz preduzeća. Kako bi preduzeće uvek imalo uvid u stanje svojih novčanih sredstava, neophodno je pratiti primanja i izdavanja novca. Tako, praćenjem prihoda i rashoda, preduzeće izračunava rentabilitet svog poslovanja.

Polazeći od načela urednog knjigovodstva i bilansiranja, prihodi predstavljaju vrednosti realizovanih učinaka na tržištu. Kako bi prihod bio priznat i uključen u bilans uspeha nekog perioda, neophodno je ispuniti princip realizacije. Princip realizacije predstavlja zahtev da se pozitivni i negativni periodični rezultati (dobici i gubici) mogu smatrati ostvarenim tek pošto su potvrđeni na tržištu kroz prometni akt.

Poštovanjem principa realizacije, u slučaju prihoda, dobija se odgovor na veoma važna pitanja:

Kada je prihod prihvaćen od tržišta i kada može postati sastavni deo bilansa uspeha (vremenski aspekt principa realizacije)

Koliko iznosi prihod obračunskog perioda (to je vrednosni aspekt principa realizacije)

Na osnovu toga dolazimo do zaključka da prema principu realizacije prihod treba biti alociran na onaj obračunski period u kome je učinak proizveden i priznat. Prihodi konkretnog obračunskog perioda se stoga visinom prodajne vrednosti, a odražavaju se na povećanje sredstava, smanjenje obaveza ili nastanak nenaplaćenih prihoda.

Princip realizacije se dopunjava principom impariteta. Princip impariteta predstavlja zahtev da se svi mogući negativni rezultati prikažu u punom iznosu bili oni realizovani ili ne. U osnovi ovog principa je opreznost. Princip impariteta zahteva najniže periodične rezultate, i preporučuje vrednovanje pozicija aktive i prihod po principu najniže vrednosti, a pozicije pasive i rashod po najvišoj vrednosti.

Stoga se u računovodstvu pozitivan periodični rezultat prikazuje tek pošto je tržišno potvrđen, dok se negativan periodični rezultat treba prikazati u momentu kada je evidentiran. Zato nije dozvoljeno prikrivanje negativnih periodičnih rezultata. Zapravo, osoba koja sastavlja bilans će radije potceniti nego preceniti periodični rezultat.

Iz navedenih razloga preduzeću više može da šteti neoprezno odmeren previsok nego donekle potcenjen periodični rezultat.

VREDNOVANJE PRIHODA

Pored problematike podvajanja prihoda u odnosu na primanje novca od ne manjeg značaja je i pitanje vrednovanja prihoda, tj. vremenska alokacija i objektiviranje prihoda u bilansu uspeha. Poštujući princip realizacije, računovodstvena teorija, zakonodavstvo i praksa su afirmisali tri principa ili sistema priznavanja prihoda i njegovog uključivanja u rezultat odgovarajućeg perioda, i to su:

Princip vrednovanja prihoda na bazi prodatih učinaka

Princip vrednovanja prihoda na bazi prodatih učinaka se zasniva na shvatanju da su momenat fakturisanja i isporuka proizvoda kupcima dovoljni uslovi za alociranje prihoda. Ovom principu se ipak upućuju prigovori jer ne vodi računa o eventualnim post-prodajnim troškovima, dodatnih bonifikacija kupcu.

Princip vrednovanja na bazi naplate prodatih učinaka

Princip vrednovanja na bazi naplate prodatih učinaka zasniva se na shvatanju da momenat fakturisanja i isporuka proizvoda kupcima nisu dovoljni za priznavanje prihoda. Poštujući ovaj princip vrednovanja prihoda, obračunskom periodu u kojem je došlo do naplate prodatih učinaka, treba dodeliti prihod u visini novčanog priliva.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com